

Škola úžitkového výtvarníctva Josefa Vydru
Dúbravská cesta 11, 845 32 Bratislava

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU Slovenskej republiky - 03 -		
Došlo:	28. 11. 2013	
Číslo záznamu:	58899	Číslo spisu:
Prílohy:	Utvar: 2	Referent:

Vážený pán

Doc. PhDr. Dušan Čaplovič, DrSc.

Minister školstva SR

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu
a športu Slovenskej republiky

Stromová 1

813 30 Bratislava

Bratislava 26. 11. 2013

Vážený pán minister,

obraciam sa priamo na Vás ako riaditeľ Školy úžitkového výtvarníctva Josefa Vydru v Bratislave, ako profesionálny výtvarník, ako aj za Asociáciu riaditeľov stredných výtvarných škôl s vážnym problémom týkajúcim sa stredných výtvarných škôl, ktorý vznikol v roku 2008 a trvá dodnes.

Dovtedy platná vyhláška 80/1991 Zb. o stredných školách k zákonom č.52/1993 Z.z., č.255/1995 Z.z. a č.120/2008 Z.z. zaraďovala v siedmej časti v § 37 školu úžitkového výtvarníctva ako druh strednej umeleckej výtvarnej školy.

Pri spustení školskej reformy v roku 2008 a pri novelizácii Zákona o vzdelávaní č.245/2008 Z.z. do sústavy škôl nebola zaradená škola úžitkového výtvarníctva ako druh umeleckej školy, ale bola zaradená do obrovskej masy stredných odborných škôl.

Charakter výtvarných škôl a výučba na ŠÚV a SUŠ sa výrazným spôsobom odlišuje od odborného vzdelávania na SOŠ. Špecifickosť a odlišnosti sú predovšetkým v týchto dôležitých bodoch:

- na tieto školy sú prijímaní žiaci výlučne len po úspešnom absolvovaní talentovej skúšky,
- vyučovanie odborných predmetov sa uskutočňuje v skupinách s počtom 5 – 9 žiakov,
- charakter tzv. odbornej praxe je oveľa presnejšie definovateľný ako **umelecká prax** (v štruktúre a náplni tohto vyučovania sú zahrnuté skúsenosti z výlučne výtvarno-umeleckých disciplín, ako sú: výtvarná príprava, navrhovanie, modelovanie, fotografická tvorba, fotografický dizajn, interiérová tvorba, odborné kreslenie a modelovanie, počítačová grafika, figurálne kreslenie atď.),

- súvislá odborná prax sa má podľa ŠVP realizovať v príslušných výrobných firmách – pre ŠÚV je však nemožné nachádzať firmy s umeleckým zameraním, v ktorých by bolo možné takúto súvislú odbornú, teda umeleckú prax realizovať,
- absencia sociálnych partnerov pre tento typ školy:
 - zväzy živnostníkov nepokrývajú (a ani nemôžu) umelecké živnosti (čo sa potvrdilo aj pri pracovných stretnutiach so zástupcami Komory živnostníkov a zamestnávateľov),
 - existuje tzv. **vol'ná živost'** pre umelcov a tvorivých pracovníkov všeobecne (fyzických osôb) a tá podlieha daňovým zákonom nie živnostenskému zákonu, ani živnostenskej komore a zväzom,
 - neexistuje zamestnávateľský zväz pre oblasť výtvarného umenia,
 - výtvarní umelci majú partnerov iba v profesijných združeniach a kultúrnych organizáciách (nie však zamestnávateľských), ako sú napr. Slovenská výtvarná únia, Slovenské dizajn centrum, galérie, múzeá atď.,
 - uplatnenie absolventov ŠÚV a SUŠ je vo výraznej miere v umeleckej oblasti a oblasti kreatívnej ekonomiky a primárne nie vo výrobnjej oblasti.

Tieto závažné otázky a mnohé ďalšie nás nútia upozorniť Vás na tieto skutočnosti a žiadať Vás, aby sa pri príprave novelizácie školského zákona rozhodne tento problém riešil a aby boli príslušní zamestnanci MŠ poverení túto skupinu škôl so zástupcami výtvarných škôl riešiť.

Stredným výtvarným školám aj vzhľadom na hore uvedenú stručnú argumentáciu toto postavenie v sústave škôl školského zákona nesporne patrí. Je logickým pokračovaním štúdia talentovaných detí od **základných umeleckých škôl** cez hudobné odbory na **konzervatóriách** a výtvarné odbory na **stredných školách umenia a dizajnu** až po príslušné vzdelávanie na **vysokých školách**. Niektoré umelecké vzdelávanie – hudobné, tanečné – túto možnosť má, výtvarné je z nepochopiteľných príčin od roku 2008 diskriminované.

Vážený pán minister,

navrhujem, aby do sústavy škôl bola pri novelizácii zákona č. 245 zaradená ako druh školy **stredná škola umenia a dizajnu (SŠUD)** po transformácii terajších ŠÚV na SŠUD.

Navrhoval by som ísť ďalej a urobiť ešte jeden krok smerom k skvalitneniu a komplexnej pripravenosti absolventov, a to povoliť **experimentálne overovanie 5-ročného štúdia na maximálne 3 – 4 školách**, napr. podľa členenia krajov (Košice – stredné Slovensko – západné Slovensko – Bratislava), ako aj podľa ďalších kritérií, napríklad:

- 100% odborná spôsobilosť odborných pedagógov na SŠUD (profesionálni výtvarníci),
- meranie a porovnávanie kvality štúdia nezávislými odborníkmi napr. z prostredia vysokých škôl a profesijných organizácií,
- odborné a umelecké aktivity školy (výstavy, prezentácie),
- výsledky škôl z odborných umeleckých súťaží,
- uplatnenie absolventov v štúdiu na príslušných vysokých školách (výtvarné oblasti, dizajn, scénografia, architektúra, dejiny umenia, estetika atď.),
- uplatnenie absolventov vo výtvarnej a umeleckej praxi.

5- ročné štúdium by nesporne zvýšilo kvalitu umeleckého vzdelávania. Po 4.ročníku by bolo ukončené maturitou zo všeobecnovzdelávacích predmetov a jazykov.

5. ročník by sa venoval hlavne umelecko-odbornému vzdelávaniu vrátane marketingu, ekonómie a výučbe odbornej terminológie v cudzom jazyku formou CLIL. Ukončený by bol odbornou umeleckou časťou maturitnej skúšky. Máme pripravenú aj novú štruktúru moderného výtvarného vzdelávania v tzv. modulovom systéme.

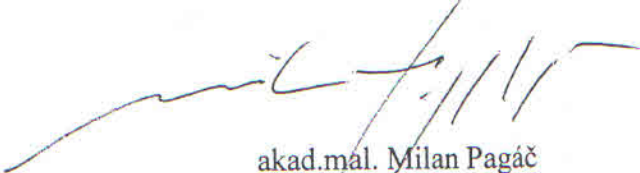
Sme ochotní pri príprave intenzívne participovať aj na príslušných častiach ŠVP a po dôkladnej príprave toto overovanie uskutočniť.

Vážený pán minister,

Túto našu iniciatívu vnímajú ako závažnú aj ďalšie najvýznamnejšie vzdelávacie a kultúrne inštitúcie a osobnosti v oblasti výtvarného umenia. Podporu našej iniciatívy a názor vyjadrili v stanoviskách Vám adresovaných.

Verím, že našu iniciatívu podporíte aj vzhľadom na Váš dlhodobý odborný a profesijný záujem o oblasť histórie, ktorej hmatateľnou a neoddeliteľnou súčasťou je výtvarné umenie, úžitkové umenie, dizajn, ako aj architektúra a rovnako verím, že v budúcnosti môže takto riešená problematika stredných výtvarných škôl pomôcť ministerstvu školstva pri optimalizácii siete stredných škôl.

S úctou a vďakou

akad.mal. Milan Pagáč
riaditeľ ŠÚV J.Vydru

Prílohy – stanoviská:

Prof. Stanislav Stankoci, akad.mal.
rektor VŠVU

akad.mal. Pavol Král
predseda Slovenskej výtvarnej únie
predseda Slovenskej koalície pre kultúrnu diverzitu
prezident International Association of Art Europe
člen Rady vlády pre kultúru

Mgr. Katarína Hubová
Riaditeľka Slovenského dizajn centra

Na vedomie:

Ing. Ivan Stankovský
vedúci služobného úradu MŠVVŠ
riaditeľ ŠIOV